

PEDAGOGIA

“Poseu arbustos, volem amagar-nos i fer-nos petons”

El pedagog Francesco Tonucci conversa amb Carles Capdevila sobre les ciutats dels nens i dels jocs

Crònica

TONI VALL
BARCELONA

“**E**l joc té a veure amb el plaer. I el plaer no hi entén gaire de controls i prohibicions”.

Aquesta senzilla sentència, atractiva i eloqüent, serveix per resumir la filosofia educativa i cívica del psicopedagog italià Francesco Tonucci. Ahir va ser a Barcelona en el marc de la jornada *El dret dels infants a la ciutat*, organitzada per l'Institut Infància i Adolescència i l'Ajuntament a l'Espai Jove La Fontana de Gràcia. El va entrevistar Carles Capdevila, que se'n declara fan i amb qui l'uneix una profitosa i bonica relació des que fa un any van conversar per primer cop a Madrid el dia que Capdevila va saber que era el guanyador del premi Marta Mata, tota una institució en l'àmbit educatiu.

Tonucci és un erudit en matèria educativa moderna. El seu projecte *La ciutat dels nens*, engegat a Fano, la seva ciutat natal, l'any 1991, se

sustenta en la creença que els nens són agents rellevants de la nostra col·lectivitat i que per això la seva veu ha de ser escoltada a les grans urbs: “Si els nostres fills viuen malament és complicat pensar que nosaltres viurem bé”, argumenta. El Consell de Nens és un òrgan important a tenir en compte a l'hora d'escoltar les opinions, que han de ser necessàriament genuïnes, no passades pel filtre i la influència dels grans que, a còpia de repetir-los-les, és fàcil que els acabin inculcant les seves opinions: “El Consell no s'ha de basar ni en la diversió ni en la generositat, sinó en la necessitat. Ha d'existir perquè la ciutat ho necessita”, conclou.

Capdevila posa un exemple pràctic de la capacitat dels nens per proposar solucions. A Londres van preguntar a un grup de nens desafavorits què farien per a millorar les condicions de vida del seu barri. La primera idea, senzilla i eficient, va ser posar-hi més llum, més fanals, perquè així la gent hi circulés més i millor i la perillositat baixés. Resulta així mateix reveladora la dada que dona Tonucci: l'accidentalitat infantil té xifres molt més elevades en episodis domèstics o de trànsit –amb responsabilitat dels pares–

Francesco Tonucci i Carles Capdevila ahir a l'Espai Jove La Fontana. PERE VIRGILI

que no pas al carrer, en situacions com, per exemple, els nens anant sols a l'escola.

La conversa de Tonucci i Capdevila transita fins al terreny que més els apassiona, el del joc, el de la idea que encapçala aquestes línies. “Als nens molt sovint els interessa més el recorregut que no pas el destí. Volen parar-se a agafar una fulla o a mirar un aparador”, explica l'educador. I afegeix que no estan interessats en els diners, la pressa ni els mercats: “No estan resignats, els hem d'escoltar perquè són diferents dels adults. No són purs pel simple fet que viuen amb nosaltres, els seus pares, que som corruptes”.

Capdevila li pregunta per un fenomen que el té especialment preocupat. Aquells parcs públics on està prohibit jugar, on una tirallonga de jocs no estan ben vistos i tan sols es permeten el gronxador i el tobogan, meravellosos no cal dir-ho, però repetitius dia rere dia. Jugar a fet i amagar és fonamental per als nens, afirma l'entrevistat, i rememora una història preciosa: el dia en què uns nens van reclamar que en un espai pla, fred i dur que s'havia habilitat per al joc infantil hi possessin arbustos: “Volem amagar-nos i fer-nos petons”. —